



International Science Group

ISG-KONF.COM

**XXX
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"THE NEWEST PROBLEMS OF SCIENCE
AND WAYS TO SOLVE THEM "**

**Helsinki, Finland
August 02 - 05, 2022**

ISBN 979-8-88722-617-0

DOI 10.46299/ISG.2022.1.30

ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА В СИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.

Макарова Емма Вікторівна

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв
Київського університету імені Б. Грінченка.

Яковенко Віра Григорівна

старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу
Інституту мистецтв
Київського університету імені Б. Грінченка.

В статті розглядаються питання розвитку вокально- творчого потенціалу майбутніх фахівців вокально-мистецької галузі в системі сучасної університетської освіти. Розкривається специфіка організації вокального навчання майбутніх фахівців на основі формування індивідуальних знань, умінь і навичок в процесі становлення професійної компетентності. Особлива увага приділена проблемам системного підходу до вокальної освіти, виконання якого забезпечує успішність професійної підготовки студентів. Розкривається поняття специфічності надання вокальних знань які не тільки формують культурологічний світ людини, але і розвивають духовний потенціал художньої компетентності студента в умовах отримання освіти on-line.

Питання особливостей вокальної підготовки майбутнього фахівця – вокаліста в системі університетської освіти розглядаються як сукупність професійних якостей і знань які проєктуються на вміння, які потрібні для професійної діяльності: в сучасних умовах життя. «Сутність підготовки майбутніх співаків до професійної діяльності зводиться до високого рівня їхнього професіоналізму, що забезпечується формуванням вокально- технічних навичок» (О.Олексюк) [3, 491].

Ключові слова: вокально-виконавська освіта, творчий потенціал, професійна підготовка, компетентність.

Аналіз ідей, вимог щодо перспектив та шляхів розвитку вокальної освіти України в період соціальних і державних потрясінь знаходять своє відображення в новітніх формах надання освітніх послуг.

У розкритті окресленої проблематики ми виходимо з того , що зміна умов життя у світі вимагають постійних зусиль спрямованих на адаптацію до цих змін. У цьому значну роль відіграє пошук найбільш доцільної форми пристосування освітнього процесу до оточуючого соціокультурного середовища , що відповідно трансформується під впливом дії зовнішніх та внутрішніх факторів. Такою трансформацією є переведення навчального процесу на on-line навчання.

Модернізація традиційної системи вокальної освіти в сучасних умовах життя країни на on-line навчання є досить складною і суперечливою. Напрями реорганізації вокальної підготовки в системі університетської освіти визначаються тенденціями внутрішньодержавних процесів, які передбачають оновлення застосованих засобів і форм навчання. У цьому зв'язку актуальним є дослідження наукових засад викладання предметів «Сольний спів», «Вокальний клас» в нових умовах університетської освіти. Оскільки від правильної реалізації наукових принципів, методів і засобів навчання on-line рівня виконання викладачем своїх професійних функцій залежить результат вокально-виконавської підготовки майбутнього спеціаліста музичної діяльності.

Аналіз наукових досліджень і публікацій з означеної проблеми показав, що в наукових і навчально-методичних працях розкриті різні аспекти навчального процесу у вокальному класі в системі професійної музичної освіти (М.Микиша, А. Назаренко, Н.Гребенюк, І.Маркотенко, В.Морозов, О.Олексюк). На сьогодні дослідниками створено низку наукових праць, присвячених актуальним питанням зростання ролі вищої освіти як провідної суспільної сили серед них праці: І.Зязюна, К.Корсака, В.Кременя.

Питаннями реформування системи вищої освіти під впливом новітніх технологій і освітніх інновацій передових ідей та досвіду досліджують В.Кремень, О.Куклін, В. Огнев'юк, А.Старицька. Проте наукові засади викладання сольного співу, професійної підготовки фахівців вокального мистецтва в системі університетської освіти ще не знайшло належного висвітлення у літературі, що і визначило актуальність цієї статті.

Мета і завдання статті: дослідити зарубіжний досвід професійної підготовки фахівців вокально-мистецької галузі, виокремити провідні тенденції та теоретично обґрунтувати можливість відповідного оновлення системи підготовки фахівців музичної галузі в екстремальних умовах.

В національній музичній освіті останніх років пріоритетними тенденціями розвитку стають:

1. Гуманізація (полягає в утвердженні людини як найвищої цінності, тобто особистісно орієнтовне навчання, стверджує створення нового зразка музичної освіти орієнтованої на особистість учня);

2. Фундаменталізація (як пріоритет галузей і методів пізнання; забезпечує багатопрофільність, вихід у суміжні сфери ,сприйнятливості до інновацій, здатність до продуктивної переробки інформації творчого пошуку);

3. Гуманітаризація (покликана формувати духовність особистості, планетарне мислення, художню картину світу; самовизначення особистості в музичній культурі є стрижневою лінією гуманітаризації);

4. Національна спрямованість (полягає в органічному поєднанні музичної освіти з історією і традиціями українського народу у збереженні і збагаченні національних цінностей);

5. Перехід від інформативних форм до активних методів музичного навчання (передбачає використання наукового пошуку, проблемного підходу, мультимедійних технологій, інноваційних моделей, які активізують інтелектуальну діяльність);

6. Створення умов для творчої самореалізації студентів(передбачає самоактуалізацію творчого підходу, дає можливість особистості пережити радість творчого досягнення);

7. Органічне поєднання музичного навчання, виховання і розвитку(сприяє формуванню цілісної , гармонійно розвиненої особистості);

Як зазначає доктор педагогічних наук Олексюк О.М. «Розвиток особистості студента – це соціальний процес який спричинює зближення моделей його поведінки з вимогами суспільства, а з іншого – індивідуальне нагромадження власного життєвого і культурного досвіду, особливе входження в культуру і участь в ній» [4, 494].

Спираючись на сучасний європейський досвід виховання артиста- вокаліста, можна сказати, що найважливішим завданням підготовки майбутнього фахівця – вокаліста є його індивідуальний, особистий розвиток, який складається з:

1. Технічного розвитку (бездоганне володіння музичним інструментом-голосом)

2. Розвитку та формуванню творчих можливостей особистості.

Для цього йому в процесі навчання необхідно оволодіти інноваційними технологіями як інструментарієм вирішення завдань, що «безумовно збагатить методичне і практичне поле майстерності майбутнього фахівця, підвищить його компетентність і рівень професійної майстерності та відповідно сформує його творчу ціннісно- змістовну орієнтацію» [1, 7].

Сьогодні теорія і практика європейського вокального виховання до першочергових відносить дослідження умов самореалізації особистості, яка має враховувати необхідність створення умов для виявлення студентами власних музичних здібностей, творчого потенціалу, професійно - вокальних якостей. Це особливо важливо на сучасному рівні навчальної практики отримання освіти on-line.

Проблема розвитку творчої особистості співака- вокаліста в системі освіти набуває пріоритетного значення. Суспільство нарешті збагнуло істину – кожна людина безцінна, кожний співак неповторний. «Усмішка твоя єдина, мука твоя єдина, очі твої єдині»,- писав безсмертний Василь Симоненко.

Отже, на викладачеві у класі сольного співу лежить неймовірно складне і водночас надзвичайно відповідальне завдання- зазирнути у ті неповторні очі, в душу і силою вокального мистецтва збудити благородні почуття, закласти міцний фундамент гуманістичного світогляду. Завдання щодо підготовки майбутніх фахівців вокального мистецтва вирішуються шляхом використання різних методів, які відбираються з урахуванням індивідуальних можливостей, що особливо важливо з огляду системи on-line освіти. Цей процес має бути свідомим – студент повинен знати причини вибору певного методу, механізм його дії на голосовий апарат, прогнозовані результати. « Вокал – це мистецтво і викладач повинен допомогти студенту пропустити матеріал через душу, емоції, забезпечити естетичне оформлення заняття» [3, 32].

Висновок. Таким чином формування вокально- творчої особистості на сучасному етапі розвитку вокально- музичної освіти повинно супроводжувати на

PEDAGOGICAL SCIENCES
THE NEWEST PROBLEMS OF SCIENCE AND WAYS TO SOLVE THEM

всіх етапах постановки голосу співака – виконавця, всі види роботи як студента, так і майбутнього співака- професіонала.

Втілення в життя вокально- виконавських творчих вмінь здійснюється майбутніми спеціалістами під час виконання творів на екзаменах, під час концертних виступів, оперних спектаклів, що передбачає пошук специфічних засобів виразності передачі емоційно- образного змісту вокального твору, оперної партії шляхом високої технічної досконалості.

Список літератури

1. Вербек-Свердстрем «Школа розкриття голосу, шлях до катарсису в мистецтві співу» Evedentis ст.224

2. Демиденко В., Головатий М. «Самореалізація: сутність становлення» Педагогіка і психологія 2004р. №2 (43) ст.31.

3. Олексюк О.М. Компетентнісно орієнтований освітній простір як основа модернізації вищої мистецької освіти» /О.Олексюк/ Матеріали міжнародної науково- практичної конференції « Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір К- 2012р. ст.979.